

liberal ungdom

Nummer ett 2023 | TEMA Kris

luf

innehåll

TEMA: Kris

- S. 3** Redaktion & produktion
- S. 4-5** Hänt i LUF-landet
- S. 6-7** Ledare: En röd Kristersson?
- S. 8-10** Hur man skapar Kryss - eller så vi alla blev hypokondriker
- S. 11** Dags för kongress
- S. 12-14** Det är dags för Liberalerna att sluta vara den opersonliga tonåringen
- S. 15** Boktips från Timbro
- S. 16-18** Gästskribent: Partisekreterare Gulan Avci (L)
- S. 19-21** Njut av krisen
- S. 22-23** FO-krönika: Vad är vi villiga att offra för friheten?

redaktion och produktion

Kontakta redaktionen på: erlandsson.thea@gmail.com

Thea Erlandsson
Redaktör

Birger von Schenck
Skribent

Amanda Johansson
Illustratör

Hannes Lilja
Illustratör

Adam Furustam
Skribent

Vera Bjerkås
Skribent

Oliwier Raszka
Illustratör

Ansvarig utgivare

Karin Pettersson

Layout och redigering

Elin Söderholm / Thea Erlandsson

Tryck

Danagård Litho

Omslag

Amanda Johansson

Liberal ungdom ges ut av Liberala ungdomsförbundet och utkommer fyra gånger om året.

LUF är Liberalernas ungdomsförbund, och verkar för individuella rättigheter, marknadsekonomi och global frihet.

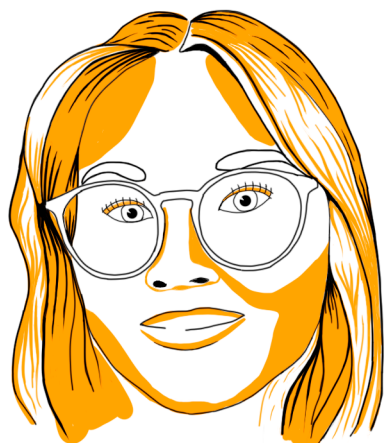
Bli medlem på luf.se.

**LIBERALA
UNGDOMSFÖRBUNDET**

hänt i LUF-landet

Vårlyuset börjar sakta sakta ta sig in över LUF-landet, och verksamhetsåret rullar på för fullt för över hela LUF-landet. Årsmöten från norr (där vår förbundsordförande även hunnit med en turné med partisekreterare Gulan Avci, som även agerar gästskribent några sidor fram) till söder, och distrikten i både Västernorrland och Östergötland har vaknat till liv igen, det senare med draghjälp från alla er som deltog på vår vardagarna där!

Förbundsexpeditionen har även välkomnat Södra Älvsborgs, tillika tidigare LU-illustratör, **Linn Malmberg**, som ny förbundsorganisatör och producerat nytt basmaterial! Purfärsk basfolder och de fem flygbladen Banta staten, Varken övervakad eller otrygg, Både feminist och kapitalist, Grön global frihet, och Kunskap är makt finns i webshoppen redo att beställa hem till ditt distrikt!

På Universitet Liberal i Uppsala bjöds det inte enbart på killen vid grillen, utan även nya crewnecks och lansering av vårkam-

panjen Gränslös komplett med t-shirts, tygpåsar och tre foldrar om frihet över hela världen.

Därtill har Liberalerna haft riksmöte i Linköping med en stor LUF-delegation på plats - en gront eller två letade sig in på gruppbilden som ni ser - bägge delarna tecken på att partiet vet att LUF är deras nutid och framtid!

Vi säger tack för allt till de distriktetsordföranden som tackats av; Jonathan i Kalmar, Marcus i Stockholm, Jonathan i Väst, Emelie i Uppsala, lycka till till alla nyval - Kimia i Väst, Martin i Stockholm, Carl i Uppsala, Keenya i Kalmar, Erik i Kronoberg, Freja i Östergötland, Vaice i Västernorrland och grattis till det förnyade förtroendet för omvalen Andrea i Jönköping, Wilma i Västerbotten, Alfons i Blekinge, Hedda i Skåne och Adam i Örebro.

Liberalismen har dock förlorat en förkämpe. Den 14e mars nåddes vi av det sorgliga beskedet att Barbro Westerholm somnat in. LUF och Barbro må ha stängats i folkhälsofrågorna, men vi är evigt tacksamma för hennes långa trogna kamp; för kvinnors hälsa, individens friheten och rätten att älska den du vill.

1933-2023

Pssst, be din do beställa material i webshoppen!

En röd Kristersson?

Thea Erlandsson

Det har knappast undgått någon att ekonomin i Sverige svajar. Inflationen har länge legat över Riksbankens 2%-mål och en gurka kostar fortfarande mer än en tjuga i vissa matbutiker. Redan förra året användes ordet kris för att beskriva svensk ekonomi, men på senare tid har ordet förekommit allt mer frekvent på ledarsidorna. Symptomatiskt nog har förslag om pristak på mat kommit upp på dagordningen och regeringen har pumpat, och kommer pumpa ut, elstöd i miljardbelopp. Trots att Sverige har en ny borgerlig regering är den ekonomiska politiken fortfarande på många sätt socialdemokratisk.

Kanske är det sunt att höger-vänster-skalan återfunnit sin plats i politiken, men högern ska akta sig för att gå in i oppositionens fälla. Det går att bedriva en sparsam ekonomisk politik som dämpar inflationen, samtidigt som man värnar om de som krisen drabbar.

Lösningen är inte att tvinga personer med redan begränsade inkomster att budgetera för att klara stigande mat-

priser. Att handla på extrapris och minutiöst planera sina måltider räcker endast så långt. Vad som faktiskt hjälper är en extra tusenlapp i plånboken och som Benjamin Dousa skriver: "Vad väntar regeringen på? Sänk skatten nu" (Aftonbladet Debatt, 24/3-23). Enligt Konjunkturinstitutet finns det inget som talar för att sänkt skatt skulle elda på inflationen, snarare att det skulle kunna dämpa den (Almerud, 8/12-22). Jag kan inte vara den enda som lustfyllt tänker tillbaka på jobbskatteavdragen å la Reinfeldt & Borg från 2008.

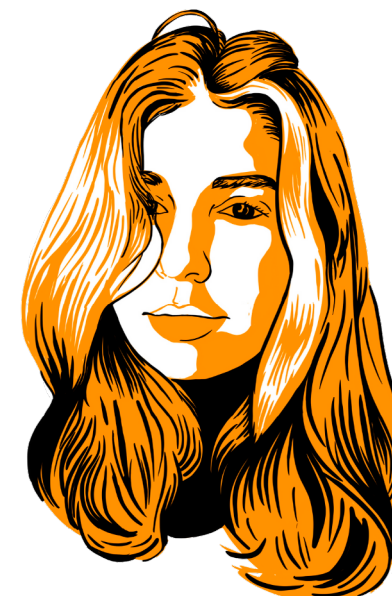
Det är även värt att tillägga att finanspolitiken i Sverige inte har en avsevärd effekt på inflationen, utan att det är Riksbankens penningpolitik som är det avgörande. Mot denna bakgrund blir regeringens handlingsförklarade agerande ännu svårare att förstå. Med den kommande vårändringsbudgeten står Svantesson inför en rad möjliga lösningar – hur hon och regeringen väljer att tackla den potentiella ekonomiska krisen påverkar inte bara individers ekonomier, utan kan även få långtgående konsekvenser för Sverige, samt

den generella inställningen till hur en regering bör agera i tider av kris.

En instinktiv handling för att avvärja en akut situation kan i stunden kännas rätt men långsiktigt vara en björntjänst, exempelvis att införa pristak på mat eller att betala ut stora summor i elstöd. Avsikten kan vara god men slå fel när effekterna av en åtgärd tar form.

Grundproblemet i alla politiska förslag som utgår från att lösa en särskild situation är att konsekvenserna av förslaget ändras så fort situationen ändras; så fort krisen är över. Mer än sällan blir den tillfälliga lösningen för en kris permanent, inte minst vad gäller den ekonomiska politiken. Ett historiskt exempel med nutida relevans är den så kallade värnskatten. Skatten infördes efter 1990-talskrisen för att stärka statskassan men blev senare en del av den statliga inkomstskatten: en temporär åtgärd som blev permanent. I efterhand har det däremot visat sig att skatten varit självfinansierande och därmed egentligen inte bidragit med ökade intäkter. Politiken hade ett mål men fick ett annat resultat.

Med det i åtanke är det ännu viktigare att förslagen som regeringen presenterar i sin vårproposition inte utgår från särintressen, utan bygger på enhetlighet och jämlikhet. Exempelvis, skattesänkningar och sänkt arbetsgivaravgift för alla samhällsgrupper – inte enbart som ett svar på den ekonomiska krisen, utan också för att det är bra politik. För även om Ulf Kristersson är statsminister, riskerar Sverige att fortsatt bedriva socialdemokratisk politik.

Thea Erlandsson
redaktör

Hur man skapar Kryss – eller så vi alla blev hypokondriker

Birger von Schenck

“Är du verkligen frisk?” Kryss raka fråga får mig onekligen att känna efter. Men också att tänka efter: Är nätläkare verkligen till någon hjälp om de aktivt försöker skapa sjukdomsfall? Och har vi tappat vissa liberala värderingar om vi fortsätter att stötta dem?

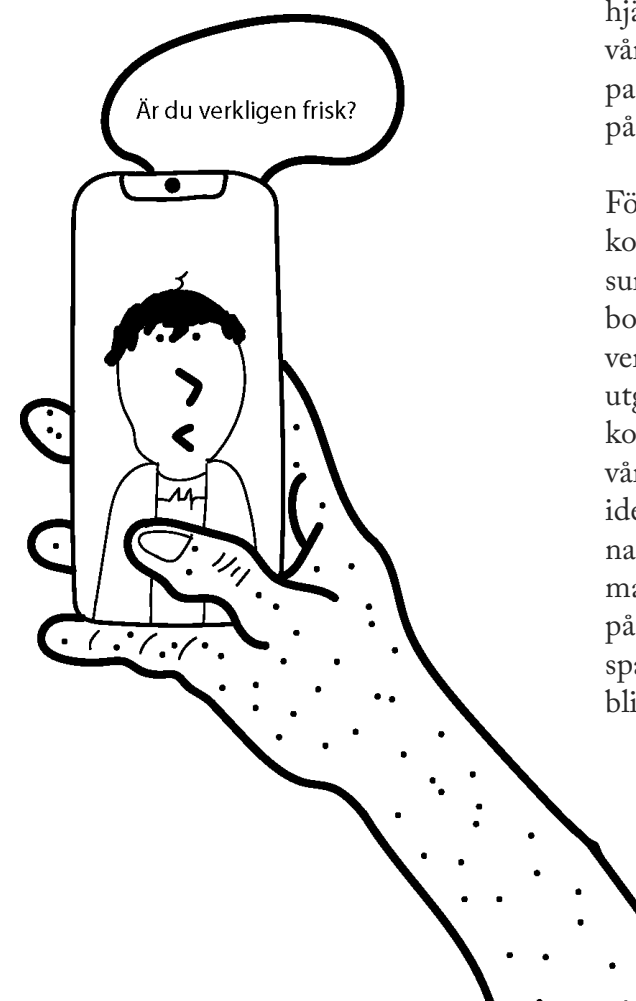
Jag har sett många med-liberaler hylla vårdappar. De sägs vara ett effektivt verktyg mot vårdens ökade belastning, och ett lättåtkomligt sätt att få medicinska råd, utan vårdens vanligtvis kvävande byråkrati. Men jag ifrågasätter denna effektivitet. Jag anser att nätläkare har gått från att lätta trycket på vården, till att artificiellt bidra till det. Överanvändning, sporrat på av företagen själva, ökar snarare sjukdomen i samhället och slösar vårdens kritiska resurser.

Det är lätt att förstå apparnas popularitet; att ha en doktor i mobilen är väldigt lockande. Jag har själv plågat Kryss läkare med besvärliga bilder på min svullna

strupe många gånger, och det är utan tvivel skönare än att traska till närmaste vårdcentral. Men denna tillgänglighet innebär inte alltid effektivitet. När vårdapparna överanvänds har vi raka motsatsen till effektivitet. Vi skapar en större efterfrågan, vilket apparna uppmuntrar till med sin reklam.

Nätläkare, precis som alla andra företag, måste göra reklam för sig själva, och i grund och botten finns det inget fel med att marknadsföra vård. Tyvärr verkar nätläkarna mer och mer ha anammat en klassisk marknadsföringsstrategi: Skapa en känsla av behov hos folk. Med en poster där det står “Är du

verkligen frisk?” signalerar företagen att de inte bara är intresserade av de som faktiskt har problem, utan även de av oss som kan inbilla oss att vi har det. Det är inte längre “Om du behöver oss, kom hit!”, utan “Du behöver oss. Kom hit!”. Denna metod är kanske tolererbar när det gäller kläder eller bilar, men är den inte omoralisk när det kommer till folkhälsan?

Efterfrågan på sjukvård går att göra oändlig. Det finns alltid något fel. En ömmande tå, ett utslag på ryggen, en irritation i halsen eller en allmän känsla av obehag. Nätläkarnas marknadsföring vill öka efterfrågan genom att bredda definitionen av sjuk och på så sätt få alla att känna sig krassliga. De vill väcka osäkerheten kring hälsan hos dem som är mest oroliga, och därmed öka efterfrågan på deras service. Det kanske låter positivt att hjälpa de som känner sig sjuka, men bidrar man till att folk känner sig sjuka har man inte hjälpt alls. Det skapar ett samhälle där vård sökes för minsta lilla. Där oro skapas för minsta lilla. Där resurser slösas på minsta lilla.

För vi får inte glömma på vems bekostnad detta sker: Som alltid, surprise surprise, skattebetalarna. Det är medborgarna som finansierar företagets verksamhet. Och när den verksamheten utgår ifrån att göra folket till hypokondriker är det dags att fundera över våra prioriteringar. Har vi inte blivit ideologiskt blinda? Vi hyllar nätläkarna som exempel på fria marknadens magiska krafter, men tappar någonstans på vägen värnandet om ekonomisk sparsamhet och individens rätt att inte bli lurad.

"Det är – för att använda ett engelskt uttryck – pro business, not pro market."

Marknadsekonomi och valfriheten är viktiga grundpelare av vår ideologi, men att tillåta ett statligt subventionerat företag att spela på medborgarnas rädslor för att öka sina intäkter har inget ideologiskt berättigande. Framför allt inte när dessa intäkter kommer från folkets fickor. Det är – för att använda ett engelskt uttryck – "pro business, not pro market".

För det finns ingenting fritt med ett företag som använder statskassan för att skapa hypokondristimulerande reklam. Det finns inget fritt med att låta våra skattepengar bidra till en cykel som ökar nätläkarnas vinst och medborgarnas oro. Det finns inget fritt med vårt stöd till Kry.

Med risk för att låta både värdekonserverativ och ekonomiskt vänster, tycker jag att nätläkarna inte borde subventioneras som de görs, om stödet används för att skrämja medborgare och därmed erhålla mer bidrag. Det är ett klassiskt exempel på positiv återkoppling och

en ond spiral in i ett Sverige där vi alla är hypokondriker. Gärna tillgängligheten och effektiviteten, men inte om den kräver rädsla. Gärna fria marknaden, men inte statligt subventionerad utnyttjande av medborgare.

Birger von Schenck

när ses vi nästa gång?

almedalen

NÄR? 27/6-1/7

Hoppas vi ses i sommar på debatter och seminarier i solen på Gotland! Hör med ditt distrikt om de planerar att åka så kanske just du kan följa med.

kongressen

NÄR? 10/8-13/8

Nu börjar det sakta närma sig årets kongress. Kongressen är LUF:s högst beslutande organ och där vi debatterar politik för att förnya våra åsikter.

Anmälan är inte öppen än, håll utkik i facebookgruppen! Inte med i den? Hojta till info@romb.luf.se så hjälper vi dig.

Det är dags för Liberalerna att sluta vara den opersonliga tonåringen

Vera Bjercks

Vi lever i en tid där det inte är lätt att vara liberal i Sverige.

Liberalerna fick bara 4,6 procent av rösterna i det senaste riksdagsvalet, delar av partiet tycks ha sålt sin själ till Sverigedemokraterna och den liberala värdegrunden ifrågasätts från alla håll. Dessutom tycks Liberalerna stå inför en djup identitetskris, någonting som har varit ett problem i många år, men som har förvärrats i och med Tidöavtalet och samarbetet med Sverigedemokraterna. För Sveriges liberala parti ser framtiden onekligen mörk ut.

Vi måste dock komma ihåg att det finns lösningar på krisen som Liberalerna och den liberala värdegrunden står inför, men för att hitta dem måste vi ställa oss frågorna: Vad är det egentligen som har orsakat Liberalernas kris? Vilka faktorer

är det som har fört oss fram till den här punkten?

En betydelsefull faktor är det faktum att Liberalerna i dagsläget är ett parti som sällan särskiljer sig mycket från andra partier. Partiet tycks sakna det där lilla extra; det radikala inslaget som gör ett parti intressant. För att lösa krisen som partiet står inför måste Liberalerna därför arbeta för att bli mer radikala och skilja ut sig från andra högerpartier. Detta görs bäst genom att driva fler radikala LUF-frågor såsom avkriminalisering eller legalisering av cannabis, utförsäljning av statliga och kommunala företag och en grundlig modernisering av Sveriges translagar. På så sätt kan partiet framstå som en

mer unik, modern och reformvänlig politisk organisation i allmänhetens ögon. Det är en förändring som behövs, för i nuläget är Liberalerna lite väl likt den där tonåringen som inte vågar bryta sig loss från kompisgängets normer och värderingar, som inte vågar gå sin egen väg och sätta ner foten och säga nej.

Ett sådant parti ska Liberalerna inte vara om vi vill få fler röster i kommande val. Tvärtom skulle partiet troligen vinna på att i högre grad våga säga emot andra högerpartier, bråka lite mer

med Sverigedemokraterna och kritisera politiska förslag. Ett litet parti måste inte vara feget.

Den interna splittringen är en annan sak som antagligen har bidragit till Liberalernas dystra väljarsiffror. Liberalerna är ett av få partier som ofta är helt öppna med interna stridigheter. Att vi har olika åsikter och synsätt på olika frågor är naturligtvis bara en styrka, och ingenting som ska bekämpas, men däremot skulle partiet vinna på att minska öppenheten utåt. Få personer skulle säga att ett parti som hela tiden bråkar

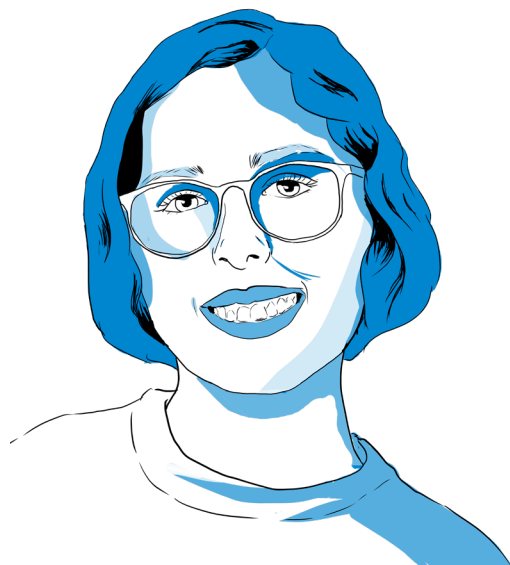
"Vi måste våga testa oss fram, och vi får inte vara alltför rädda för att misslyckas på vägen."

inbördes, och som är helt öppna med konflikterna, inger mycket förtroende. För att återvinna väljarnas förtroende måste Liberalerna därför bli bättre på att låta det privata förbli privat, istället för att informera hela Sverige om det.

Ovanstående faktorer och lösningar är bara några få, och det finns såklart oändligt många fler förslag. Jag är övertygad om att det är just det som är Liberalernas främsta styrka: att vi har gott om medlemmar och förtroendevalda som är beredda att lägga ner tid och energi på att komma på nya idéer som kan föra oss framåt som parti. Endast genom många olika förslag från olika människor kan vi till sist identifiera rätt tankar och verka efter dem. Vi måste våga testa oss fram, och vi får inte vara alltför rädda för att misslyckas på vägen. Det finns en väg framåt för

Liberalerna och liberalismen i Sverige, och om vi arbetar tillsammans borde det inte vara så svårt att hitta den.

Som Albert Einstein en gång sade: 'Problem kan inte lösas med samma tankesätt som skapade dem.' Det är så vi liberaler borde tänka framöver.

Vera Bjerkås

Allt du behöver veta om:
Bostadspolitik

Fredrik Kopsch

Att flytta hör till livets självklarheter. Vi flyttar hemifrån för att studera eller jobba, vi flyttar ihop med någon, vi flyttar till något större när vi bildar familj.

Men att flytta har också blivit väldigt svårt. Absurda kötider i storstäderna, skenande andrahandspriser och allt striktare kapitalkrav från bankerna.

Allt du behöver veta om bostadspolitik förklarar varför det blivit så här.

TIMBRO
förlag

info@timbro.se | www.timbro.se/forlag

Ensam är inte stark!

Gulan Avci, partisekreterare (L)

Från att leva till att överleva. Från frihet till ofrihet. Från fred till krig. Över en natt förändrades livet för miljontals människor i Ukraina och en ny verklighet tog vid. Den 24 februari var det ett år sedan Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina och hela världen tvingades in i en ny världsordning med en ny säkerhetspolitisk doktrin att inte bara förhålla oss till, utan bli en del av.

Det är fortfarande svårt att ta in att det plötsligt är ett brinnande krig i Europa. Att flyganfall, tortyr och flykt undan Rysslands barbari är den nya verkligheten i ett demokratiskt land. Att ett land i vårt direkta närområde, en fri och oberoende demokrati, är under ockupation.

Just nu finns det ingen händelse som är så central och viktig som kriget i Ukraina. Rysslands vidriga anfallskrig är en attack på den europeiska gemenskapen. Ukrainas folk kämpar heroiskt för att försvara sitt land, men också hela Europas demokrati, frihet och säkerhet.

Jag är stolt över att Sverige och resten av Europa slutit upp, tagit ansvar och stöttat Ukraina och det ukrainska folket reservationslöst, såväl militärt, ekonomiskt, politiskt som humanitärt. För att försvara de värden som vi i Sverige så många gånger tagit för givna, är det helt avgörande att vi fortsätter att stå enade – mot barbariet och Putins farliga ambitioner att återuppliva ett gammalt välde som förtryckte miljontals människor.

Internationellt samarbete, och europeiskt samarbete i synnerhet, är helt avgörande för att försvara de demokra-

"När kriget eller krisen kommer är ensam aldrig starkast. Freden, friheten och demokratin försvaras bäst i allianser, inte i allianslöshet. Det har vi Liberaler förstått i flera decennier, och det är glädjande att fler partier, drygt 30 år senare, förstått detsamma"

tiska kärnvärdena. Sverige har förvisso varit skonade från krig i över 200 år. Det ska vi vara tacksamma för, men flera hundra år av fred kan aldrig ses som en garanti för att vi fortsatt kommer att vara skonade.

När kriget eller krisen kommer är ensam aldrig starkast. Freden, friheten och demokratin försvaras bäst i allianser, inte i allianslöshet. Det har vi Liberaler förstått i flera decennier, och det är glädjande att fler partier, drygt 30 år senare, förstått detsamma.

Den 22:a mars 2023 röstade Sveriges Riksdag ja till svenskt Nato-medlemskap. För två år sedan dundrade

den tidigare försvarsministern Peter Hultqvist ut från talarstolen på Socialdemokraternas kongress att Sverige aldrig skulle bli medlem i Nato så länge han var försvarsminister. Vi vet alla hur det blev med det.

Liberalerna har varit före sin tid i frågor som idag är helt avgörande för vår gemensamma framtid. Upprustningen av försvaret, medlemskap i Nato och inte minst har vi gått i bräschen för det europeiska samarbetet.

Det finns de som fortfarande tvivlar på såväl Nato-medlemskap som Europasamarbetet. De som vill isolera Sverige från omvärlden, och som tror att protek-

”Det är med en stark liberal uppställning i Bryssel som vi på riktigt kan försvara de landvinningar som gjorts för demokratin och friheten.”

tionismen är framtiden. Vi liberaler tror på det motsatta. Vi kommer fortsätta att leverera morgondagens politik och vår uppgift framöver är att fortsätta belysa vikten av internationellt samarbete, och ett starkt och enat Europa.

Det är med en stark liberal uppställning i Bryssel som vi på riktigt kan försvara de landvinningar som gjorts för demokratin och friheten. Om drygt 440 dagar är det val till Europaparlamentet. Jag ser fram emot att gå in i nästa års valrörelse tillsammans med Liberalernas ungdomsförbund - för ett starkare Sverige, ett friare Europa och en liberalare omvärld!

Gulan Avci
partisekreterare (L)

Njut av krisen

Adam Furustam

Det finns något fridfullt i att strosa runt på en kyrkogård. Tyst, lugnt och enbart fåglarnas ihärdiga kvitter, som lyckas bryta djupa tankar. Efter tre månader som kyrkogårdsarbetare har jag varit med om det mesta. Ensam vandring mellan stenrader, samtal med desperata änkor och nedsänkning av avlidna till deras sista vila. Döden. Ett tydligt tecken på kris.

Kriser har länge definierats av negativa känslor, med döden som naturligt skyltfönster. Detta resulterar i att krisen framstår som oönskad och rent av destruktiv. Förutom att skicka fel signaler, blir krisen därmed ett större hinder när den väl konfronteras. Känslan kan givetvis berättigas, men min fasta övertygelse är att kriser är såväl nödvändiga som berikande. Det finns inget egenvärde i att undvika dessa. Livet handlar till syvende och sist om att lära sig leva med krisen ständigt närvarande – så varför inte uppskatta den?

En kris de flesta kan relatera till är Covid-19 pandemin. En absurditet där samhället på några veckor stängdes och snabbt omvandlades till George Orwells avskydda totalitära samhälle.

Krisen blev, liksom alla andra, ett tydligt bevis på mänsklighetens snabba anpassningsförmåga och förmåga att lämna utmaning starkare än vid ingång. Förutom tragiska segment i form av höga dödstal, social ensamhet och förstörd skolgång – mynnade krisen ut i stora digitala och forskningsmässiga framsteg. Genom att vända om tidigare övertygelser, bli vilse och utsättas för nya utmaningar, skapas lösningar på komplexa problem. Hur gärna jag än önskar fördöma pandemin och upprepa käpphästar om dess problematik, går det inte att bortse från att vi lever i en bättre värld idag, än när vi för första gången hörde talas om den smittade fladdermusen.

Anledningen till detta är enkel: individen är rationell till sin natur och kommer spontant samarbeta med andra i syfte att lösa problem. Kriser kommer alltid uppstå, men om vi bemöter dem på rätt sätt blir utfallet positivt och berikande. Kombinationen av förändring och krav på handling är två viktiga komponenter för mänsklig utveckling. Krisen är därför inte ett problem, utan tvärtom något eftersträfvansvärt.

Oaktat min ohälsosamma optimism, kommer gemene man fortsatt försöka

undvika kriser. Det är naturligt och en försvarsmekanism som utvecklats under lång tid. Övertygelsen och strävan efter att ständigt undvika kriser landade den florentinska filosofen och politikern Niccolò Machiavelli i för mer än 500 år sedan. Detta genom att i sitt mästerverk *Fursten* finna den ena lösningen absurdare än den andra för hur enväldshärskare ska agera i syfte att behålla makt. Machiavellis slutsats var enkel: kris bemöts av auktoritära medel och stabilitet uppnås genom att undvika krisen.

Machiavellis tankar har dessvärre fått större genomslag på senare år. Genom övertro på auktoritära medel och skepsis gentemot krisens berikande faktum – har krisbegreppet kommit att användas för att legitimerade långtgående frihetsinskränkningar. Detta märktes inte minst under Covid-19 pandemin. Genom att leka med ord, omvandlas krisen till politisk spelbricka och medel snarare än mål. Trots att begreppsanvändningen i sig inte är problematisk, uppkommer problem när ord överanvänds i syfte att skapa negativa känslor, snarare än förklara reella fenomen. Kris skeptiker urholkar därmed successivt krisens berikande kärna och höjer samtidigt tröskeln för att övervinna denna.

Det är dags att omvärdera synen på kris. I stället för att i desperation lämna kyrkogården – måste vi acceptera krisen och låta innovativt tänkande lära oss hantera den. Det är inte ett problem att tillfälligt hamna i en svacka eller genomgå omvälvande

förändringar. Problemet uppkommer först när du tror dig finna en mirakelkur, som hjälper dig lämna krisen utan ökad insikt. Den dag det blir andras tur att filosoferande vandra runt mellan stenrader – önskar åtminstone jag veta att kriser inte ignoreras, utan hjälpt mig bli en bättre människa.

Adam Furustam

Friheten är inte gratis, men det är vårt medlemskap. Dessa är de sista orden i många av de foldrar och flygblad jag delat ut under 9 år av medlemskap i Liberala ungdomsförbundet. Orden har blivit ett slags mantra som upprepas på debatter och bokbord, speciellt om man fått platsen bredvid muffarna och deras nocco-utdelningar.

Men om nu friheten kostar, vad är den värd? Den ideologiskt drillade svarar antagligen både snabbt och självsäkert: "allt". Helt sant är det förstås, på ett principiellt plan finns det ingenting mer heligt än våra friheter. Men när krisen kommer, då blir våra principer helt plötsligt betydligt mindre värda.

Enligt en färsk undersökning från SOM-institutet svarar en majoritet av svenskarna att demokratin bör kunna inskränkas för att lösa kriser som gängbrottslighet eller klimatförändringar. Den med gott minne kommer ihåg att grundlagsskyddade rättigheter inskränktes under pandemin, allra främst mötesfriheten.

Den vettiga följdfrågan är hur stark friheten och demokratin är i vårt land. Borde vi anta att hemma i TV-sofforna och runt köksborden sitter Svenssons som drömmer om ett land styrt av någon klimat-Mussolini eller pandemi-maoist?

Förvisso lades över hälften av rösterna i det senaste riksdagsvalet på Socialdemokraterna och Sverigedemokraterna. Två partier där "demokrat" mest är något de har i sitt partinamn för att verka mer PK än man egentligen är. Och kanske är det mest för att man inte kan komma överens om vilken av kriserna som är mest akut som gör att demokratin lever än.

Oavsett dagens förutsättningar, samtidens kriser och konflikter, så blir den stora och mäktiga staten förr eller senare alltid ineffektiv och irrelevant. Det är oundvikligt. Icke-demokratiska tendenser kan finna stöd i en tid, men kommer alltid att rättmätigt ifrågasättas i nästa. Statliga program har dessutom alltid ett bäst före-datum, och myndig-

heter tenderar att åldras som mjölk. På en fri marknad leder tillkortakommanden till att konkurrenterna tar över marknadsandelar och därmed att dåliga idéer hamnar på soptippen. Denna mekanism återfinns inte i den stora staten, där skyddas istället ineffektivitet av såväl sossar som konservativa.

Förr eller senare ledsnar människor. Förr eller senare kommer tiden av kris där folk väljer politiker som gör det enda rätta, att avveckla sin egen makt, och ge den tillbaka till individen. Det skedde under Sveriges djupa ekonomiska kris på 90-talet, och det kommer förr eller senare att hända igen. Det riktiga hotet är den staten så stor, och de politiker så mäktiga, att människors röster tystas. Att rädslan tar fäste. Att nya tankar och idéer aldrig får se dagens ljus.

Kina, Ryssland, Iran. Det är världens tre riktiga kriser. Oändligt farligare än pandemier och gängbrottslighet. Dessa bekämpas på två sätt – genom vårt orubbliga stöd till Ukraina, Taiwan och

Hong Kong, och till kvinnorna som kämpar mot mullorna. Men också genom att vi lovar oss själva, och kämpar varje dag för att aldrig bli som dem. Att aldrig få för oss att ens den pyttelilla frihetsinskränkningen är rimlig. Att vara beredda på att offra allt för friheten.

Erik Berg
förbundsordförande

luf

LIBERALA
UNGDOMSFÖRBUNDET

Posttidning B

Avsändare
Liberala Ungdomsförbundet
Hantverkargatan 25 ÖG
11221 Stockholm